

VN: Minder kinderen, minder klimaatproblemen

De strijd tegen de klimaatverandering kan ook gewonnen worden in scholen en ziekenhuizen. Meisjes die langer school lopen en vrouwen die toegang hebben tot voorbehoedsmiddelen en goede kraamzorgen, krijgen minder kinderen. Op lange termijn helpt dat de uitstoot van broeikasgassen binnen de perken te houden en geeft het arme landen meer tijd zich voor te bereiden op de onvermijdelijke verandering van het klimaat, zegt het Bevolkingsfonds van de VN (UNFPA).

Als de wereldbevolking tegen 2050 maar aangroeit tot ongeveer 8 miljard mensen in plaats van de meer waarschijnlijke 9 miljard, sparen we volgens de klimaatwetenschapper Brian O'Neill van het Amerikaanse Onderzoekscentrum voor de Atmosfeer evenveel CO2 uit als door de bouw van twee miljoen windturbines met een vermogen van 1 gigawatt ter vervanging van steenkoolcentrales. Volgens de VN is het scenario van een lage bevolkingsgroei haalbaar als er veel meer wordt geïnvesteerd in gezinsplanning, onderwijs en ontwikkelingskansen voor meisjes en vrouwen, vooral in de armste landen.

Vrouwen eerst

Investeren in vrouwen kan landen ook helpen de gevolgen van de opwarming van de aarde in te perken, zegt het UNFPA in haar vandaag verschenen rapport, The State of World Population 2009. Arme vrouwen, de meerderheid van de 1,5 miljard mensen op aarde die moeten rondkomen met minder dan een dollar per dag, zullen volgens de auteurs het zwaarst lijden onder de opwarming van de aarde.

Landbouw is een belangrijke inkomensbron voor arme mensen, en dus krijgen die het erg te verduren als er meer droogteperiodes voorkomen, de regenval onvoorspelbaar wordt en het vaker stormt. Vooral in de kleinschalige landbouw werken er veel vrouwen – in landen als Benin en Congo knappen ze zelfs 70 procent van het werk op de velden op. Arme bevolkingslagen leven ook vaker in gebieden die snel ten prooi vallen aan dergelijke extreme weersituaties - rivierdelta's of woestijnachtige gebieden bijvoorbeeld.

Er sterven ook meer vrouwen dan mannen bij natuurrampen, zegt het UNFPA, en dat is vooral het geval bij arme vrouwen of in landen waar de rechten van vrouwen minder goed beschermd zijn. In de toekomst dreigen door de klimaatverandering ook ziektes als malaria uitbreiding te nemen.

Ook de vluchtelingenstromen zouden kunnen toenemen. Nu al zijn wereldwijd ongeveer 25 miljoen mensen op de vlucht gegaan door veranderingen van het milieu. Het zijn allemaal evoluties die de zwakste bevolkingsgroepen het zwaarst treffen. Vrouwen zorgen bijvoorbeeld vaker voor kinderen en bejaarden, waardoor ze niet zo mobiel zijn.

De situatie van vrouwen verbeteren is een goede manier om samenlevingen beter bestand te maken tegen de uitdagingen van de klimaatverandering, zegt het UNFPA. Landen waar iedereen naar school kan gaan en goede gezondheidszorgen krijgt, waar iedereen gelijk is voor de wet en kan participeren in politieke besluitvorming, zullen zich beter kunnen aanpassen en kunnen makkelijker pijnlijke schokken opvangen.

Taboe

De band tussen de aangroei van de wereldbevolking en grote milieuproblemen was lang taboe bij de VN. Daar is een goede reden voor. Praten over de hoge bevolkingsdruk in arme landen

leidt de aandacht af van de grote vervuilers, en dat zijn nog altijd de rijke landen. De armste helft van de wereldbevolking produceert amper 7 procent van alle broeikasgassen.

Maar het UNFPA legt de nadruk op de verantwoordelijkheid die de geïndustrialiseerde landen dragen voor mondiale bevolkingsproblemen. Donorlanden zouden meer moeten doen om arme vrouwen en hun kinderen meer perspectieven te bieden, vindt de organisatie. Het UNFPA klaagt bijvoorbeeld aan dat de ontwikkelingshulp voor gezinsplanning is teruggefallen van 723 miljoen dollar (485 miljoen euro) in 1995 tot 338 miljoen dollar (226 miljoen euro) in 2007.

De auteurs leggen er nog eens de nadruk op dat een goede bevolkingspolitiek om mensen draait, niet om cijfers. Gezinnen dwingen minder kinderen te krijgen, is niet de juiste weg. Als ze toegang krijgen tot voorbehoedsmiddelen, betaalbare geneeskundige zorgen en goed onderwijs, zal het aantal kinderen vanzelf teruglopen. Als de wereld dan ook kiest voor meer duurzame consumptiepatronen en de nodige technologische vorderingen maakt, ziet de toekomst er een heel stuk beter uit dan in de scenario's die nu het meest waarschijnlijk lijken.

Peter Dhondt

Bron: **IPS**

